

МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

Сучасні умови функціонування підприємницьких структур, установ та організацій обумовлюють необхідність переосмислення концептуальних основ здійснення діяльності, пошуку більш ефективних підходів до управління нею. Все більшою є потреба у впровадженні управлінських інновацій, які дозволяють оперативно адаптувати суб'єктів господарювання до змін зовнішнього середовища. При цьому ефективний менеджмент повинен відбуватись не лише в комерційних структурах, а й організаціях соціальної системи, адже він дозволяє забезпечити соціальні трансформації в суспільстві, громаді чи житті окремо взятого громадянина.

В соціальних структурах менеджмент розглядають у контексті соціального управління, під яким розуміємо вид управлінської діяльності, спрямованої на забезпечення ефективного використання трудового потенціалу, розвиток персоналу й максимально можливе задоволення потреб працівників за допомогою побудови та реалізації дієвої соціальної й кадрової політики в суб'єкта господарювання, спрямованої на регулювання соціальних процесів та отримання відповідного соціального й економічного ефекту.

Такий вид менеджменту охоплює вплив на діяльність людей, об'єднаних у групи, колективи за різними інтересами, тому це найскладніша сфера управління. Зважаючи на те, що основним елементом соціальних систем будь-якого ступеня складності й масштабу є людина з її потребами й інтересами, своїм баченням світу, ціннісними орієнтаціями, то це висуває перед менеджментом таких систем додаткову до загальних умов утворення та існування системи соціального управління – наявність загальних цілей або інтересів, що відіграють вирішальне значення для спільної діяльності людей [1].

Унікальність складності менеджменту як різновиду соціального управління визначається:

1) домінуванням якісних показників ефективності діяльності соціальних структур над кількісними та наявністю певних протиріч між ними;

2) роботою, яку виконують соціальні працівники, адже вона є різнорольовою, різнопрофільною та складною;

3) прийняттям термінових та невідкладних рішень, адже більшість проблем соціальної роботи, пов'язаної із соціальним забезпеченням, вимагає саме нагального вирішення. При цьому не допускається невизначеність та помилки (від фахівця з соціального забезпечення залежить доля людини);

5) взаємопов'язаністю роботи соціальних структур (наприклад, соціальна допомога чи соціальна профілактика) із іншими видами робіт, таких як

медична, і патронатна, педагогічна, управлінська, інформаційна тощо. Це обумовлює високий ступінь координації дій різних професійних груп та різних за рівнем і статусом соціальних служб та організацій;

б) інтегрованим та спеціалізованим підходом до організації роботи в соціальній сфері;

7) подвійністю повноважень більшості соціальних служб або установ соціальної сфери (наприклад, соціальний контроль – соціальна допомога), що викликає певні проблеми в координації управлінських дій та призводить до змішування професійних та посадових ролей.

Виходячи із вищевикладеного, професійна діяльність менеджерів соціальних структур покликана сприяти пошуку та більш ефективному використанню ресурсів для задоволення індивідуальних чи суспільних потреб та реалізації принципу соціальної справедливості в соціумі. При цьому, ефективне управління соціальною організацією передбачає сформованість у менеджерів певної сукупності навичок і здібностей, до яких відносимо: вміння управляти собою та підлеглими (навчати і розвивати); наявність чітких особистих цінностей і професійних компетентностей; усвідомлення морально-етичних норм управління і сучасних управлінських підходів; здатність встановлювати чіткі особисті цілі, чинити вплив на оточуючих, формувати і розвивати ефективні робочі групи; готовність до інновацій та інформаційних змін.

Загалом основні завдання, які стоять перед сучасним менеджментом соціальних систем полягають у наступному:

- по-перше, вмиле використання стратегічного управління задля планування бізнес-процесів організації з урахуванням майбутнього розвитку соціальної сфери та екосистем;

- по-друге, моніторинг бізнес-середовища з метою визначення і своєчасного реагування на неочікувані зміни та внесення відповідних коректив, виходячи з нових умов функціонування;

- по-третє, імплементація інноваційного мислення та сприяння ініціативності співпрацівників за рахунок саморозвитку, самонавчання, самовдосконалення. У цьому контексті вирішальну роль відіграє апробація сучасні методик і технологій управління;

- по-четверте, розвиток командного духу та прояв лідерських здібностей, адже на сьогодні менеджери мають навчитись працювати і як члени команди, і як її лідери. За рахунок створення відповідних умов, розробки й апробації ефективної мотиваційної політики менеджери забезпечать творче зростання підлеглих. У підсумку, це сприятиме більш ефективній організації праці, забезпеченню кращих результатів [2, с. 603-604].

Таким чином, забезпеченню реалізації основних принципів державного підходу до організації соціального захисту та соціального забезпечення в умовах конкретної соціальної організації чи установи сприяє успішний менеджмент цих соціальних структур й професіоналізм їх соціальних управлінців, при чому останньому сприяє розвиток нових професійних якостей

і навичок менеджерів, а також розширення фахових компетентностей, що відповідають сучасним запитам і потребам соціального управління.

Список використаних джерел

1. Коленда Н. В. Компонентна структура системи соціального менеджменту підприємства. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/79.pdf>.

2. Кулина Г. М. Модифікація ролі менеджера в неоекономіці / Інноваційний розвиток та безпека підприємства в умовах неоіндустріального суспільства : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (31 жовтня 2019 р.) / відп. ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. Луцьк, 2019. С. 602-604.

Олена Яцух

д. е. н, доцент

*Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра,
м. Мелітополь, Україна*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Аграрний сектор економіки України є і буде залишатися в умовах забезпечення світової продовольчої безпеки пріоритетною галуззю. Проте основні вектори державної фінансової політики щодо розвитку і підтримки аграрного виробництва постійно змінюються, не завжди є послідовними, дуже часто їм притаманна не прозорість в системі розподілу державних фінансових ресурсів та невизначеність щодо ключових стимулів розвитку галуззі. Важливими передумовами формування державної фінансової політики щодо фінансового забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств є: низький рівень якості технологій, матеріально-технічного забезпечення виробництва, переробки, зберігання сільськогосподарської продукції; обмеженість доступу до позикових фінансових ресурсів та низький рівень капіталізації фінансових ресурсів сільськогосподарськими підприємствами; низький загально організаційний рівень функціонування галузі, зокрема щодо якості державної фінансової політики, рівню інформаційно-консультативного забезпечення виробників сільськогосподарської продукції. В таких умовах державну фінансову політику в аграрному секторі економіки необхідно спрямувати на побудову ефективної системи фінансового забезпечення діяльності виробників сільськогосподарської продукції. Її ключовими елементами мають бути стимулюючі до інноваційного розвитку галузь системи загально державного регулювання розвитком вітчизняного аграрного ринку, податкової та бюджетної політика, кредитування й страхування, а також державно-приватного партнерства на засадах гарантій щодо міжнародного